

Utdrag ur Jämställdhetsmyndighetens rapport 2022:2, bilaga 3, sid. 4

Författare: Lena Johansson.

(...)

Kontakter med berörda myndigheter

De myndigheter som i första hand berörs är MI och SCB. Den statistik som ligger till grund för uppföljningen av indikatorn för delmålet 8.5 i Agenda 2030 och som avser löneskillnader är Lönestrukturstatistiken. Båda myndigheterna är medvetna om att indikatorn inte uppfyller det krav som målet avser, nämligen lika lön för likvärdigt arbete.

MI menar att indikatorn är global och att finna en gemensam syn på likvärdigt arbete torde vara omöjligt. Vidare är detta ett problem som angår parterna på arbetsmarknaden. Vem avgör vad som är likvärdigt arbete? På frågan om det skulle vara möjligt att ta fram en indikator för likvärdigt arbete anser MI att det kräver samsyn med parterna. Att värdera ett yrke mot ett annat kräver parternas medverkan och den sammantagna bedömningen är att de inte är möjligt eftersom det skulle inverka på lönebildningen.

Samma frågor ställdes till SCB. När det gäller indikatorn för delmål 8.5 i Agenda 2030 används den som MI föreslår eftersom det idag inte finns bättre statistik som följer delmålet. SCB är medveten om att nuvarande indikator inte är i överensstämmelse med målformuleringen. Om annan bättre statistik finns kan nuvarande indikator ersättas. På frågan om en indikator för likvärdigt arbete skulle vara möjlig att ta fram ser SCB det som en fråga som har en juridisk dimension. Vem avgör vad som är likvärdigt arbete? Det kan inte vara SCB:s uppgift att avgöra det. Vilket mått ska användas?

Kommissionen för jämställda livsinkomster kontaktades. Det framkom att det behövs bättre analyser på arbetsgivar nivå. SSYK och Lönestrukturstatistiken behöver förbättras. MI bör göra bättre analyser av löneskillnaden mellan kvinnor och män. På frågan om en indikator för likvärdigt arbete bör finnas blev svaret otydligt.

Gemensamt för de myndigheter som jag har haft kontakt med är ifrågasättandet av värderingen av yrke. Hur ska det göras? Vem kan göra det? Vilket mått kan användas? En för MI viktig invändning är att värdering av yrke kräver medverkan från parterna på arbetsmarknaden men också att det påverkar lönebildningsprocessen.

Jämställdhetsmyndighetens chef för analys- och uppföljningsavdelning ser positivt på ett förslag till indikator för likvärdigt arbete. Det framfördes önskemål om uppdelning av en central indikator, gärna efter sektor.